

növekedése drágábbá fogja tenni az egészségügyet hatékonyságjavulás és eredményesség növekedése nélkül. A betegek számos esetben a két rendszer közötti mozgásra

vannak kényszerítve, a költségesebb ellátások azonban rendszerint a közfinanszírozásban történnek. Ez méltánytalan a beteggel és a társadalombiztosítással szemben is.

Balatonfüred, 2018. szeptember 19.

A Magyar Járóbeteg Szakellátási Szövetség Közgyűlése

(Az elnökség által előkészített végső tervezet, amelyet a Szövetség Közgyűlése fogad el)

A gyermekkori elhízás genetikai okait kutatják a II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikán

A gyermekkori elhízással kapcsolatos legfontosabb géneket keresik a II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika obezitás centrumában; az év eleje óta tartó kutatómunka célja a túlsúllyal szembeni hatékonyabb fellépés– mondta Dr. Szabó András. A II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinika igazgatója hangsúlyozta, Magyarországon a 18 éven aluli kamaszok 20-25 százalékáa elhízott, ami azért aggasztó arány, mert ezeknek a gyerekeknek a 80 százalékáa felnőttkorában is túlsúlyos lesz, ami pedig súlyos egészségügyi kockázattal jár. Az egyetemi tanár beszélt arról is, hogy a klinikán működő centrumban nem támogatják a szigorú kalóriamegvonásos diétákat, inkább pszichológust vontak be a kezelés folyamatába.

A gyermekkori túlsúly komplex probléma, amit egy dietetikus, edző, vagy orvos önállóan nem tud hatékonyan kezelni, ezért a II. Sz. Gyermekgyógyászati Klinikán évekkel ezelőtt létrehozta egy úgynevezett obezitás centrumot, ahol orvosok, táplálkozástudósok és pszichológusok működnek együtt – mondta Dr. Szabó András. A központban a klinikai vizsgálatok során megállapítják a túlsúly mértékét, ellenőrzik, hogy nincs-e a háttérben endokrin vagy onkológiai betegség, feltérképezik az esetleges szövődeményeket, kiemelt figyelmet fordítanak a magas vérnyomás és a diabétesz előszobájának tartott inzulinrezisztencia jelenlétére. Indokolt esetben, az osztályon terheléses EKG-t végeznek. Az igazgató elmondta, a klinika obezitás centrumában éves szinten 900-1000 gyereket vizsgálnak meg, elsősorban a tizenéves, kamasz korosztályból, és nem ritka, hogy 14-15 éves gyerekeket 100 kg feletti testtömeggel regisztrálnak a klinikán.

A gyermekkori elhízás okai között a klinika igazgatója a mozgásszegény életmódot és az iparilag feldolgozott, adalékanyagokkal dúsított élelmiszerek, zsírban gazdag ételek, és a főleg, extra szénhidrátok mértéktelen fogyasztását említette. Kiemelte: a túlzott kalóriabevitel nemcsak azért problémás, mert a 20. század végére az ember által elvégzett fizikai munka minimálisra csökkent, hanem azért is, mert az evolúció során, az esetleges éhínségek idejére, szervezetünk energiaraktározásra rendezkedett be, vagyis a genetikai állományunk szerint az elfogyasztott mennyiségnél jóval kevesebb táplálékkal is fedezni tudnánk a napi energiaszükségletünket.

A klinikaigazgató a túlsúly kezelésével kapcsolatban elmondta: a szigorú kalóriamegvonásos diétákat nem tartja hatékonyak. Bár eleinte látványos fogyás tapasztalható, a sanyargató étrend során a szervezet alkalmazkodik a csökkentett kalóriabevitelhez, és a fogyás leáll, a diéta befejeztével ráadásul a gyermek vissza is hízta mindazt, amit lefogyott. Sokkal célravezetőbb, ha egy pszichológus is bekapcsolódik az életmód átalakításába – vélekedik az egyetemi tanár. A centrumban egy, a túlsúlyos gyerekek pszichológiai gondozását kutató pszichológus foglalkozik a páciensekkel, akik egy mindenre kiterjedő kérdőív kitöltése után folyamatosan kapcsolatban maradnak a szakemberrel. A cél, hogy a normál táplálkozás megtartása és aktívabb életvitel mellett a gyermek a plusz kompenzációs ételeket ne fogyassza el, ne étkezzen unalomból vagy stressz hatására. Dr. Szabó András szerint a gyermek lelki egészsége miatt kiemelten fontos, hogy legalább hetente egyszer „bűnözhesen”, és az ünnepekkor se maradjon ki a közös étkezésekből.

A túlsúly kialakulásában fontos szerepe van a genetikai hajlamnak, különösen a gyermekeknél, amikor a környezeti tényezők még nem játszanak akkora szerepet az elhízásban, mint felnőttkorban – hangsúlyozta a klinika igazgatója. Az intézmény obezitás centrumában a klinikai vizsgálatok mellett hosszú évtizedek óta folytatnak genetikai alapú kutatásokat, idén év eleje óta pedig – egy pályázatnak köszönhetően – célzottan foglalkoznak a gyermekkori túlsúly kérdéskörével. Négy-öt kutatóorvos és PhD hallgató összesen két éven keresztül dolgozik azért, hogy megtalálják az elhízásért gyermekkori felelős legfontosabb géneket.

Nagyszámú génről ismert már, hogy szerepük van a felnőttkorban kialakuló obezitásban, azonban nem ismert még pontosan, hogy ezek közül melyiknek van jelentősége gyermekkori is. Továbbá igen fontos kérdés az is, hogy mely génelterések előfordulása esetén jelentkeznek gyakrabban az elhízás ismert szövődései – fogalmazott Dr. Szabó András.

Folytatás a 25. oldalon